

BUDGETFORLIG

2023-2026

Mellem følgende partier er der dags dato indgået aftale om budget 2023-2026:

- Venstre
- Socialdemokratiet
- Dansk Folkeparti
- Nye Borgerlige

INDLEDNING

Forligspartierne konstaterer at de kommende års økonomi bliver strammere end de forudgående år. Denne erkendelse kom allerede til udtryk da et samlet byråd vedtog den Økonomiske Politik i februar 2022, hvor det blandt mere blev besluttet at nedjustere anlægsaktiviteten.

En mindre selskabsskat end forventet og den manglende statslige kompensation for demografiudvikling på det specialiserede område gør, at særligt 2023 og 2024 bliver år, hvor der skal være fokus på at få genoprettet kommunens driftsbalance. Med dette budgetforlig er de første skridt taget ved at driftsbudgettet reduceres med 40 mio. kr.

Det er forligspartiernes intention, at besparelserne skal søges realiseret ved strukturelle tiltag og/eller via revidering og reduktion i opgaver der ikke direkte er forankret i lovgivningen. Der er samtidig en forståelse for at langt størstedelen af kommunens budget netop er på de store velfærdsområder. Det kan derfor ikke undgås at blive mærkbart for borgerne, at der skal ske så betydelige justeringer i driften.

Trods de dårlige vilkår for budgetlægningen for 2023 er forligspartierne enige om, at der forholdsvis reduceres mindre i budgettet til børn og unge samt familier og børn med særlige behov svarende til 2.2 mio. kr. Områderne er væsentlige indsatsområder, da en god start og tidlig indsats understøtter borgerne i at mestre eget liv og bidrage til fællesskabet.

Forligspartierne er også enige om at støtte kulturtilbud, der sætter Ikast-Brande Kommune på landkortet.

De nævnte udvidelser finansieres ved en reduktion af kommunens usikkerhedspulje med tilsvarende beløb.

Endelig er parterne enige om, at Ikast-Brande Kommune fortsat skal deltage og bidrage til den grønne omstilling og Co2 reduktion. Arbejdet med klimainitiativer og DK2020 er derfor også højt prioriteret i årene som kommer.

Anlægsaktiviteten i budget 2023 er væsentligt mindre end de forgangne år, hvor der har været fremrykket anlægsopgaver pga. de særlige forhold under Covid-19. Der er få nye anlæg i det kommende budgetår, hvilket er i tråd med, at det værste efterslæb på ejendomsmassen er indhentet qua det høje aktivitetsniveau i de forgangne år.

Kommunens likviditet er god, hvorfor der er plads til at implementering af sparekravene kan ske over flere år. Områderne er overvejende robuste med betydelige overførelser fra tidligere år. Områdernes overførelser kan bidrage til at ledelse og medarbejdere får mulighed for en hensigtsmæssig implementeringstakt.

Forliget fastlægger alene rammerne for besparelserne på 40 mio. kr. der er fordelt mellem udvalgsområderne. Besparelserne skal udmøntes i efteråret 2022. Processen for udmøntningen aftales mellem forligspartierne, men det er hensigten, at det skal ske i dialog på udvalgsmøder på en måde der er afstemt med at forliget ikke har samlet hele Byrådet. Driftsbesparelserne får fuld effekt i 2023.

Forligspartierne anbefaler at der i udmøntningen også peges på fysiske, strukturelle tiltag. En strukturel omstilling kræver typisk længere implementeringstid og får derfor ikke fuld effekt i 2023. Derfor besluttet det, at usikkerhedspuljen på 24,8 mio. kr. (værn mod budgetoverskridelser) i 2023 også skal være en omstillingspulje som kan dække besluttede, men ikke realiserede strukturelle besparelser.

Generelt forventer Ikast-Brande Kommune, at de kommende års økonomiaftaler mellem stat og KL bliver smallere. Budgetforliget skal derfor også ses som en rettidig indsats rettet mod de kommende års udfordringer. De første, nødvendige skridt mod økonomisk driftsbalance er taget i dette års forlig.

På denne baggrund er forligskredsen enige om, at forliget skal evalueres i forbindelse med budgetlægningen 2024–2027, hvor samme forligskreds vil søge at nå til enighed om budgettet for den kommende periode.

1. DRIFTSBUDGET 2023

Der gennemføres følgende ændringer til driftsbudgettet der har likviditets- og aktivitetsmæssige konsekvenser i forhold til basisbudgettet 2023-26:

1.1. BUDGETUDVIDELSER I FORHOLD TIL BASISBUDGETTET

Parterne er enige om følgende budgetudvidelser:

| | |
|----------------------|------------------|
| Billedskolen | 150 t.kr. |
| Street Art, Brande | 100 t.kr. |
| Kunstpakhuset, Ikast | <u>100 t.kr.</u> |
| I alt | 350 t.kr. |

Bøggildlunds driftsudvidelse på 2,1 mio. kr. sidestilles med en teknisk korrektion (budgettilretning).

1.2 FORDELING AF BESPARELSER PÅ UDVALG

| Driftsbudget 2022 (1.000 kr.) | 40 mio. kr. Bespareser |
|---|---------------------------|
| 20 Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget | 15.000 |
| 01 Dagtilbud til børn 0-5 år | 1.865 |
| 02 Børn og unge 6-18 år | 9.197 |
| 03 Familier og børn med særlige behov | 2.522 |
| 04 Fritid, idræt og kultur | 1.416 |
| 30 Arbejdsmarked-, Psykiatri- og Handicapudvalget | 4.886 |
| 05 Overførselsindkomster | 0 |
| 06 Psykiatri og handicap (voksne) | 4.886 |
| 40 Sundheds- og Ældreudvalget | 9.743 |
| 07 Sundhed | 527 |
| 08 Ældre | 9.216 |
| 50 Udviklings- og Erhvervsudvalget | 2.457 |
| 09 Miljø | 84 |
| 10 Byer og landsbyer | 241 |
| 11 Infrastruktur og kollektiv trafik | 1.972 |
| 12 Erhvervsudvikling | 160 |
| 60 Økonomi- og Planudvalget | 8.103 |
| 14 Borgerservice, administration og politisk organisation | 5.557 |
| Usikkerhedspulje | 2.546 |
| 15 Redningsberedskab | 0 |
| 70 Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget | 161 |
| 16 Natur og bæredygtighed | 161 |
| 17 Forsyning | 0 |
| I alt | 40.350 |

1.3 SÆRLIGE FOKUSOMRÅDER

Ældreområdet er i særlig fokus i det kommende år grundet en stor tilgang af ældre i aldersgruppen 80+. Der forventes betydelige udgifter drevet af demografien i denne budgetperiode. Området opfordres til hele tiden at afprøve kendte velfærdsteknologiske løsninger samt nye organiseringsformer. Erantis-projektet er et godt og flot eksempel herpå.

Der udarbejdes en businesscase der beskriver perspektiver ved at etablere boliger i tilknytning til det kommunale STU tilbud (Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov).

2. ANLÆG

Parterne er enige om nedenstående anlæg for 2023 og overslagsårene:

| | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Lysholt daginstitution | 15.600 | | | |
| Skolerenovering Engesvang/Ejstrupholm | | 20.000 | 30.000 | 10.000 |
| Sammenlægning af 2 afdelinger, Ejstrupholm dagtilbud | | | | 10.000 |
| Strukturplan handicap og psykiatri | | 6.000 | | |
| Anlægspulje medfinansiering de fire byer | 500 | 1.000 | 1.500 | |
| Byrådets anlægspulje ¹ | 3.700 | 1.500 | 10.900 | 14.300 |
| Medfinansiering af Gennembruddet, Brande | | 1.000 | 3.000 | |
| Ikast Complete | 13.000 | | | |
| Sammenbygning hal/skole medfinansiering | | 1.000 | 1.000 | 2000 |
| Masterplan dagtilbud, vestbyen/villavej | | | 10.000 | 22.000 |
| Udskiftning af vinduer, Dalgasskolen ² | | 1.700 | | |
| Udskiftning af vinduer, STU ³ | | 1.300 | 3.600 | |
| Udskiftning gasfyr til fjernvarme/varmepumpe ⁴ | 900 | | | |
| Klimainsatser, DK2020 og ladestandere | 2.000 | 1.500 | 1.500 | 1.500 |
| Signalanlæg Th. Poulsens Alle/O.Vestergaard P | | | 500 | 2.000 |
| Signalregulering/rundkørsel, Tulstrup | 1.900 | | | |
| Stiforbindelse Skovbyvej, ny udstykning | | | | 1.200 |
| Gl. Kongevej, Engesvang, stier ifm renovering | | 2.000 | | |
| Anlægspulje broer | | 1.000 | 1.500 | 2.000 |
| Forbindelsesvej/strukturplan Brande syd | 1.000 | 3.000 | 3.000 | 2.500 |
| Cykelsti pulje | | | 3.000 | 3.000 |
| Pulje til fortorvsrenoveringer | 1.000 | 1.000 | 2.000 | 2.000 |
| Udskiftning af rendestensbrønde ved kloakrenoveringer | 1.000 | 1.000 | 2.000 | 2.000 |
| Trafiksikkerhedspulje (TMU) ⁵ | 4.900 | 3.500 | 2.500 | 2.500 |
| Bygningsvedligeholdelsespuljen ⁶ | 2.000 | 3.000 | 3.000 | 3.000 |
| Opgradering af elevatorer | 500 | 500 | 1.000 | |
| Borup Vej - cykelstier ⁷ | 2.000 | | | |
| SKATTEFINANSIERET ANLÆG | 50.000 | 50.000 | 80.000 | 80.000 |
| Jordforsyning, køb og byggemodning | 20.000 | 20.000 | 20.000 | 20.000 |
| Jordforsyning, salgsindtægter | - 20.000 | - 20.000 | - 20.000 | - 20.000 |
| ANLÆG I ALT | 50.000 | 50.000 | 80.000 | 80.000 |

1) Heraf finansieres eventuelle kapitaltilskud til lufthavn, tandpleje, asfaltering af p-plads ved Kildevej og lysreguleret overgang i Klovborg

2) Nettoudgift, hertil 0,6 mio. kr. eksternt finansieret

3) Nettoudgift, hertil 0,8 mio. kr. eksternt finansieret

4) Nettoudgift, hertil 0,3 mio. kr. eksternt finansieret

5) Heraf asfalt Vestergade Ejstrupholm 1 mio. kr. og Signalanlæg ny Aldi på Lysholt Alle 3,2 mio. kr. (nettoudgift)

6) Incl. renovering af tagdug/ventilation Administration Vest

7) Nettoudgift, hertil 2,0 mio. kr. eksternt finansieret

Forligspartierne er enige om at anlæg/renovering af skolerne i Engesvang og Ejstrupholm er en prioriteret opgave. Derfor udføres etape 1 i Engesvang og Ejstrupholm parallelt i 2024 fortsættende ind i 2025.

Der afsættes 20 mio. kr. til køb og byggemodning af jord og samtidig afsættes en indtægt på 20 mio. kr. for salg af jord i 2023. Jordforsyningen er underlagt princippet om hvile-i-sig-selv og udgiften til køb og byggemodning af jord tæller med som kommunale anlægsinvesteringer i de opgørelser, som Staten måler kommunens anlægsniveau på.

2.2 ØVRIGT FORSYNINGSOMRÅDET

Der afsættes 1 mio. kr. i til fornyelser/renovering af aktivmassen på affaldsområdet. Renovationen er underlagt princippet om hvile-i-sig-selv og tæller ikke med som kommunale anlægsinvesteringer i de opgørelser, som Staten måler kommunens anlægsniveau på.

3. RESULTATOPGØRELSE

| Resultatopgørelse | Budget 2023 | Overslag 2024 | Overslag 2025 | Overslag 2026 |
|--|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| A. Det skattefinansierede område | | | | |
| Indtægter | | | | |
| Skatter | -1.975.580 | -2.059.269 | -2.181.841 | -2.252.353 |
| Tilskud og udligning | -833.399 | -849.590 | -863.119 | -887.309 |
| Indtægter i alt | -2.808.979 | -2.908.859 | -3.044.960 | -3.139.662 |
| Driftsudgifter (ekskl. forsyning) | | | | |
| Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget | 842.324 | 848.948 | 846.403 | 846.103 |
| Arbejdsmarked-, Psykiatri- og Handicapudvalget | 900.295 | 901.983 | 901.983 | 901.983 |
| Sundheds- og Ældreudvalget | 578.853 | 584.208 | 596.995 | 610.220 |
| Udviklings- og Erhvervsudvalget | 102.430 | 101.457 | 101.457 | 101.457 |
| Økonomi- og Planudvalget | 314.962 | 314.330 | 315.972 | 316.539 |
| Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget | 7.206 | 7.206 | 7.206 | 7.206 |
| Budgettilretning 2. etape +Bøgildlund | 2.100 | 2.100 | 2.100 | 2.100 |
| Kunstpakhuset | 100 | 100 | 100 | 100 |
| Billedkunstskolen | 150 | 150 | 150 | 150 |
| Street Art Brande | 100 | 100 | 100 | 100 |
| Besparelser | -40.350 | -40.350 | -40.350 | -40.350 |
| Driftsudgifter i alt | 2.708.170 | 2.720.232 | 2.732.116 | 2.745.608 |
| Løn- og prisreserver | | 79.702 | 162.788 | 248.672 |
| Driftsresultat før finansiering | -100.809 | -108.925 | -150.056 | -145.382 |
| Renter mv. | 6.365 | 5.968 | 5.579 | 5.130 |
| RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED | -94.444 | -102.957 | -144.477 | -140.252 |
| Anlægsudgifter (ekskl. forsyning) | | | | |
| Anlægsudgifter i alt | 50.000 | 50.000 | 80.000 | 80.000 |
| Salg af jord | -20.000 | -20.000 | -20.000 | -20.000 |
| Køb af jord inkl. byggemodning | 20.000 | 20.000 | 20.000 | 20.000 |
| Jordforsyning | 0 | 0 | 0 | 0 |
| RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE | -44.444 | -52.957 | -64.477 | -60.252 |
| | | | | |
| B. Forsyningsvirksomheder | | | | |
| Drift (indtægter - udgifter) | -2.800 | -2.800 | -2.800 | -2.800 |
| Anlæg (indtægter - udgifter) | 1.000 | 1.000 | 1.000 | 1.000 |
| RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER | -1.800 | -1.800 | -1.800 | -1.800 |
| C. RESULTAT I ALT (A+B) | -46.244 | -54.757 | -66.277 | -62.052 |

| | | | | |
|---|----------------|----------------|----------------|----------------|
| B. Forsyningsvirksomheder | | | | |
| Drift (indtægter - udgifter) | -2.800 | -2.800 | -2.800 | -2.800 |
| Anlæg (indtægter - udgifter) | 1.000 | 1.000 | 1.000 | 1.000 |
| RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER | -1.800 | -1.800 | -1.800 | -1.800 |
| C. RESULTAT I ALT (A+B) | -46.244 | -54.757 | -66.277 | -62.052 |
| FINANSIERINGSOVERSIGT | | | | |
| Ændring af likvide midler | | | | |
| Resultat i alt | -46.244 | -54.757 | -66.277 | -62.052 |
| Optagelse af lån | -6.915 | 0 | 0 | 0 |
| Afdrag på lån | 63.415 | 64.227 | 65.077 | 65.946 |
| Øvrige balanceforskydninger | 2.246 | 2.246 | 2.246 | 2.246 |
| SAMLET RESULTAT (ændring af likvide aktiv) | 12.502 | 11.716 | 1.046 | 6.140 |

4. FINANSIERING

Der optages lån svarende til 6,9 mio. kr.

Den likvide situation vurderes pr. 30. juni 2023.

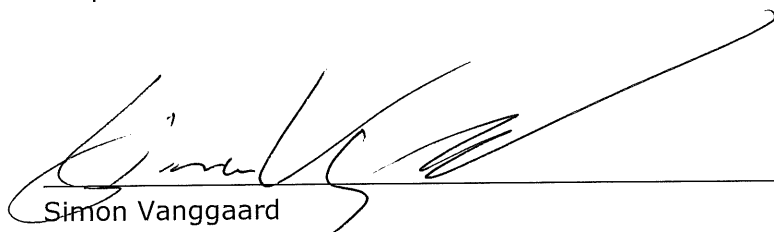
Budgetforlig 2023-26 tiltrædes den 12. september 2022



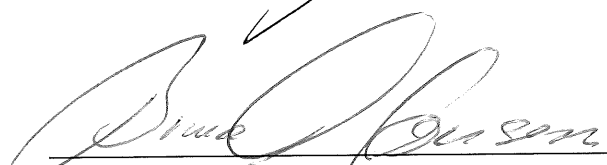
Ib Lauritsen



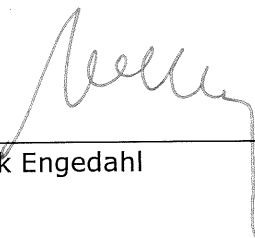
Kasper Pauli Pedersen



Simon Vanggaard



Vagn Bruno Ostenfeldt Jensen



Henrik Engedahl